EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

LV

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

2026. gada 31. marts

par Latvijas Bankas padomes sastāvu

(CON/2026/12)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2026. gada 11. martā saņēma Latvijas Republikas Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu grozījumam (turpmāk – "grozījuma projekts") likumprojektā "Grozījumi Latvijas Bankas likumā"[1] (turpmāk – "likumprojekts").

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, un Padomes Lēmuma 98/415/EK[2] 2. panta 1. punkta trešo ievilkumu, jo grozījuma projekts attiecas uz Latvijas Banku. ECB Padome šo atzinumu pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Grozījuma projekta mērķis

1.1. Ar grozījuma projektu ierosināts samazināt Latvijas Bankas padomes (turpmāk – "padome") locekļu skaitu no septiņiem līdz sešiem padomes locekļiem.

1.2. Kā norādīts ar grozījuma projektu saistītajā apspriešanās lūgumā, Latvijas Banka jau šobrīd veiksmīgi darbojas sešu padomes locekļu sastāvā. Lai uzlabotu valsts sektora efektivitāti un to optimizētu, būtu jāpārskata un, ciktāl iespējams, jāsamazina valsts iestāžu un valsts uzņēmumu, tostarp Latvijas Bankas, padomes locekļu skaits. Padome, kuras sastāvā ir seši locekļi, neapgrūtina lēmumu pieņemšanu, jo Latvijas Bankas likumā noteikts[3], ka gadījumā, ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir sēdes vadītāja balss.

1.3. Apspriešanās lūgumā minēts, ka apspriešanās par likumprojektu ar ECB jau notikusi un ka tā sniegusi atzinumu 2026. gada 8. janvārī[4]. Apspriešanas lūgumā arī atzīmēts, ka saskaņā ar Norādījumiem par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem, ar ECB par grozījumiem būtu jāapspriežas atkārtoti tajos izņēmuma gadījumos, kuros tiesību akta projektā veiktas būtiskas izmaiņas, kas nav tehniskas, salīdzinājumā ar redakciju, par kuru iepriekš notikusi apspriešanās ar ECB[5]. Grozījuma projekts tiešām uzskatāms par būtisku, un, ņemot vērā arī to, ka tas attiecas uz Latvijas Banku, ar ECB jāapspriežas atkārtoti.

---

1 Latvijas Bankas likums. Latvijas Vēstnesis, 193, 06.10.2021.

2 Padomes Lēmums 98/415/EK (1998. gada 29. jūnijs) par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem (OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1998/415/oj).

3 Sk. Latvijas Bankas likuma 15. panta astoto daļu.

4 Sk. Atzinumu CON/2026/1. Visi ECB atzinumi tiek publicēti EUR-Lex.

5 Sk. Norādījumu par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem, 3.2.2. sadaļu, 2025. gada aprīlis; pieejami ECB tīmekļa vietnē www.ecb.europa.eu.

2. Vispārīgi apsvērumi

2.1. ECB atgādina, ka tā jau 2016. gadā sniedza atzinumu par padomes locekļu skaita samazināšanu no astoņiem līdz sešiem padomes locekļiem[6].

2.2. ECB atzīmē, ka padome ir vienīgā Latvijas Bankas lēmējinstance[7]. Tādējādi tā Latvijas Bankas vārdā pieņem lēmumus, kas nodrošina Latvijas Bankas uzdevumu, t. sk. ar Eiropas Centrālo banku sistēmu (ECBS) un Vienoto uzraudzības mehānismu (VUM) saistīto uzdevumu, izpildi.

2.3. Grozījuma projekts nerada pamatu bažām attiecībā uz personisko neatkarību saistībā ar padomes locekļu amata pilnvaru laiku, jo amata vieta, ko likvidēs ar likumprojektu, pašlaik nav aizņemta[8].

2.4. ECB saprot, ka saskaņā ar Latvijas Bankas nostāju pašreizējais padomes sastāvs, kurā ir seši locekļi, tostarp Latvijas bankas prezidents un divi vietnieki, ir atbilstošs un vajadzīgs veiksmīgai Latvijas Bankas funkciju veikšanai. Šīs funkcijas ietver ar ECBS un VUM saistītos uzdevumus, kā arī ar likumprojektu Latvijas Bankai uzticēto jauno uzdevumu, ar kuru Latvijas Banka noteikta par apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrību noregulējuma iestādi.

2.5. ECB paļaujas uz Latvijas Bankas vērtējumu, ka ierosinātais padomes locekļu skaita samazinājums neietekmēs Latvijas Bankas spēju veiksmīgi veikt visas Latvijas Bankas funkcijas un uzdevumus, t. sk. ar ECBS un VUM saistītos uzdevumus.

Šis atzinums tiks publicēts *EUR-Lex*.

Frankfurtē pie Mainas, 2026. gada 31. martā

[parakstīts]

ECB prezidente

Christine LAGARDE

6 Sk. Atzinuma CON/2016/47 1.1. punktu.

7 Sk. Latvijas Bankas likuma 11. pantu.

8 Sk. Atzinuma CON/2016/47 2.1. punktu.